

Gered van de vuilcontainer

Aad Kleijweg (kleijweg@tabakspijp.nl)

In PKN nummer 120 schreef Ruud Stam in het artikel "Herinneringen aan de Eerste Wereldoorlog" over mobilisatie 1914 op pijpjes". Door een toevallige omstandigheid kwam ik in het bezit van pijpjes met hetzelfde onderwerp en andere pijpjes die ik graag onder de aandacht wil brengen.

Door een oplettende bewoner uit Zandvoort aan Zee werden twee schoenendozen met pijpen gered van de vuilcontainer. Daar de persoon zelf geen verzamelaar was is hij op internet gaan zoeken of hij een geïnteresseerde kon vinden. Al gauw had hij mijn website www.kleipijp.nl gevonden en heeft mij een mail gestuurd of ik interesse had en ze op wilde komen halen. Zelf verwachtte hij niet dat de pijpen veel historische waarde zouden hebben. Zonder al te grote verwachting ben ik naar Zandvoort aan Zee gereden en heb er een dagje uit van gemaakt. Blij verrast was ik toen ik de inhoud van de dozen onder ogen kreeg. In de eerste doos zaten drieënzestig gawe ovoïde pijpen met het merk 38 gekroond en één gawe mandjespijp, alle van de firma Goedewaagen. In doos twee, nog verrassender, zaten een paar doorrokers met de afbeelding van het Vredespaleis en één met een zeilschip. Ook zaten er twaalf gietpijpen in met hetzelfde thema, namelijk de Mobilisatie 1914.

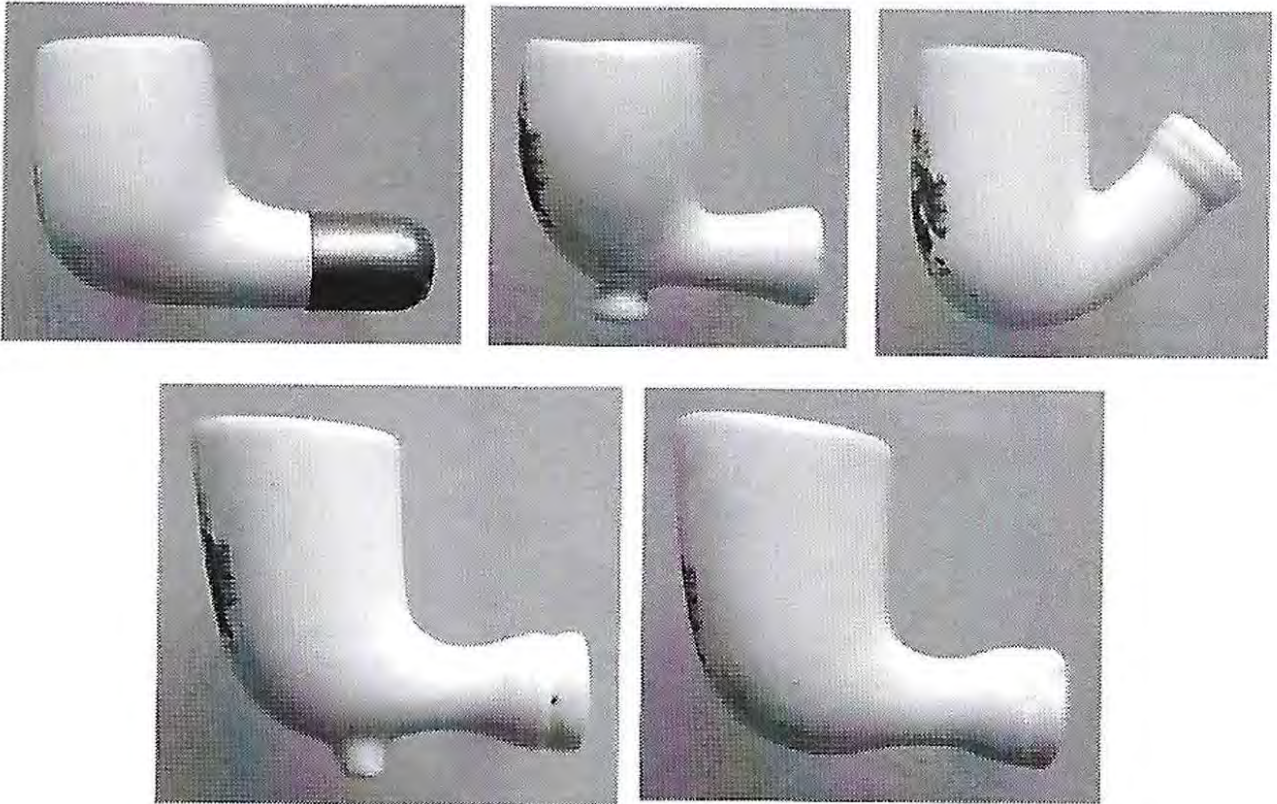

Op zes exemplaren is een soldaat te zien die tegen een muur heeft plaats genomen en met een bos zonnebloemen op zijn schoot zit te wachten, mogelijk op een afspraakje, maar hij wordt van boven met bloempotten bekogeld.

Van deze zes pijpjes hebben er vijf een verschillend model en een paar zijn met minder kleur in blauw/zwart uitgevoerd. Van het type met de steel schuin omhoog zijn twee exemplaren aanwezig.

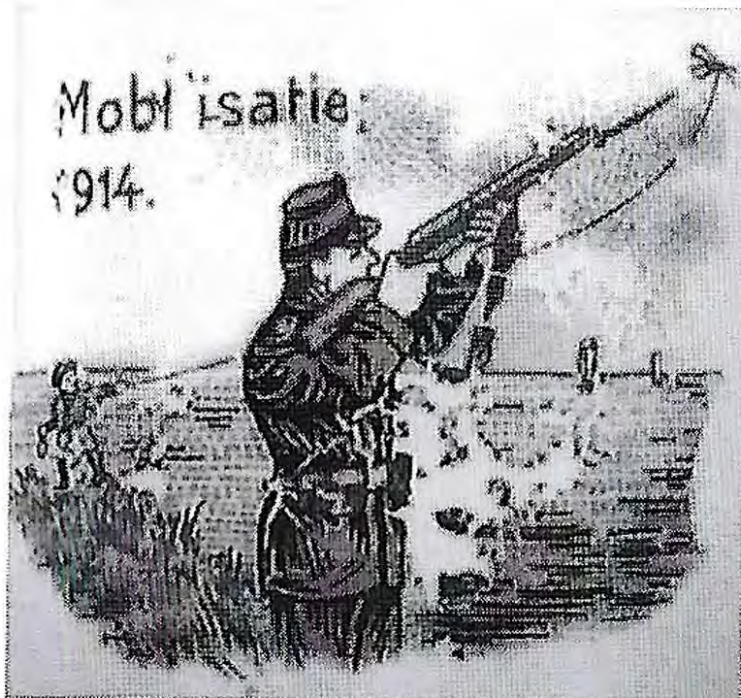
Wachtende soldaat die bekogeld wordt met bloempotten

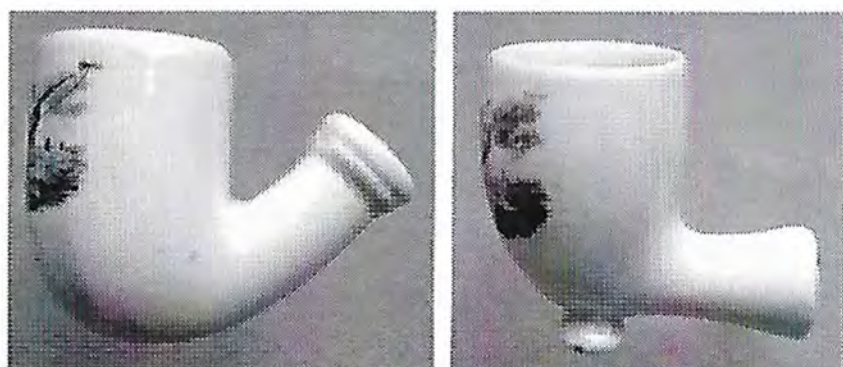

*Vijf modellen van de wachtende soldaat
(zie ook binnenzijde kaff)*

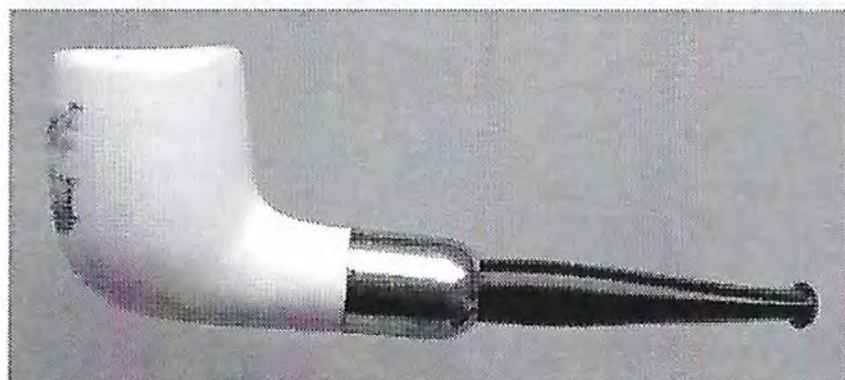
Op drie andere exemplaren zien we een jongetje aan het vliegeren terwijl een soldaat met een geweer met bajonet op de vlieger richt.

De pijpjes met dit thema hebben alle drie een ander model. De twee bovenste zijn voornamelijk in blauw / zwart uitgevoerd en bij de complete pijp is de afbeelding veelkleurig.

*Drie modellen van de soldaat met geweer
(zie ook binnenzijde kaft)*

Op de overige drie pijpjes zien we twee huzaren die een zeer gezellig onderonsje hebben met twee dames. Dit thema komt voor op twee modellen.

De afbeeldingen op de pijpen lijken op spotprentjes, maar het ware verhaal erachter is moeilijk te achterhalen. De afbeeldingen op de pijpen zijn niet geschilderd, maar aangebracht met transferplaatjes. De meeste hebben beschadigingen in de afbeelding of in de tekst wat een reden zou kunnen zijn dat de pijpjes niet in de handel terecht zijn gekomen.

In de twee dozen die mij zijn geschonken zijn bijna alle gemerkte pijpen van de Firma Goedewaagen. Het is aantrekkelijk ook de andere gietpijpen aan

Goedewaagen toe te schrijven, maar omdat de merken op de pijpen ontbreken is dit onder voorbehoud en zouden ze ook door een ander Gouds bedrijf gefabriceerd kunnen zijn. Over de mobilisatie 1914 ga ik in dit artikel niet verder in omdat daar genoeg over te vinden is op het internet. Ik wil nog wel wat pijpjes onder de aandacht brengen die ook in het partijtje zaten.

In de inleiding gaf ik al aan dat er doorrokers bij zijn waar op de voorzijde het Vredespaleis staat afgebeeld, zowel als voorstelling als tekst. De afbeelding is nauwelijks zichtbaar omdat de pijpjes niet gerookt zijn. Van de pijpjes met het Vredespaleis zaten er twee modellen bij. Het Vredespaleis is in zes jaar tijd gebouwd en was in 1913 klaar. Mogelijk zijn deze pijpjes ongeveer in dezelfde tijd te dateren als de mobilisatie 1914 pijpjes.

Ook bevond zich in de verzameling een complete doorrookpijp met busje en roer waar een zeilschip op staat afgebeeld dat op een tjalk lijkt. Op het busje kunnen we zien dat hij door de Firma Goedewaagen is gefabriceerd.

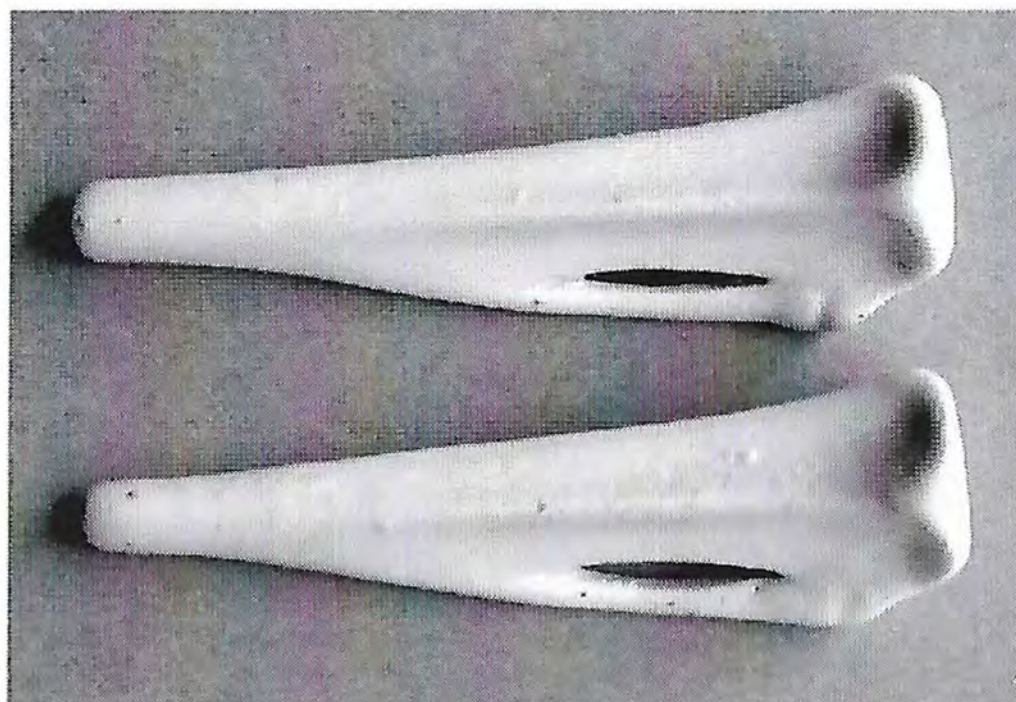
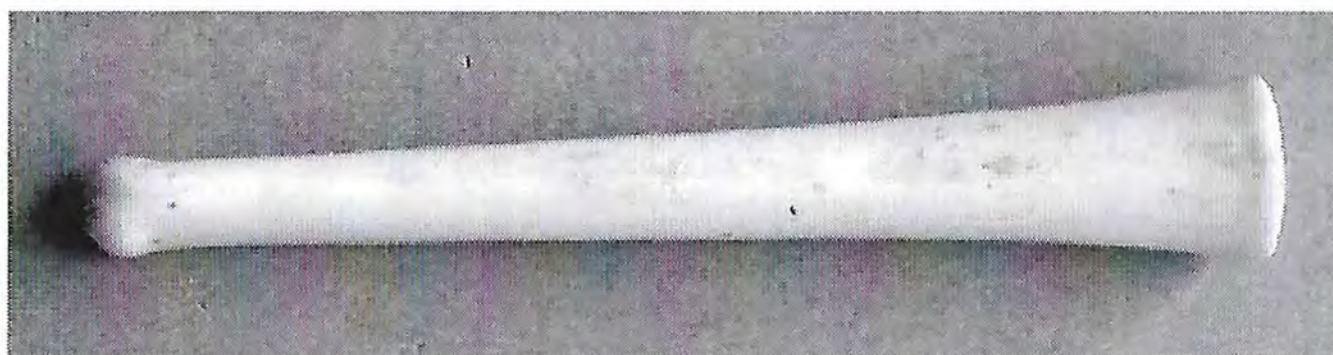

Eveneens door de Firma Goedewaagen gefabriceerd is onderstaand sigarettenpijpe waarbij de firmanaam op het busje staat vermeld.

Verder bevond zich in de verzameling een eenvoudig aardewerk sigarettenpijpe

Ook zaten er twee sigarenpijpes bij van aardewerk in de vorm van een scheenbeen en kuitbeen.

Niet van aardewerk, maar van meerschium is een fraai gesneden gezichtspijp van een man met bakkebaarden en hoed. Helaas ontbreekt het roer.

Als laatste in doos twee bevond zich een aardewerken gietpijp compleet met houten steel en kunststof mondstuk met aan de onderzijde van de ketel een bokkenkop. Een voorstelling die wij ook kennen bij kleipijpen. Deze is echter gemaakt door de Duitse firma Bordollo hetgeen we op de manchets kunnen lezen

Mochten er lezers zijn die het ware verhaal achter de spotprenten kennen die op de mobilisatiepijpjes staan afgebeeld dan verneem ik dat graag.

Met dank aan Rob Blom die de pijpjes van de vuilcontainer heeft gered en aan mij dacht.

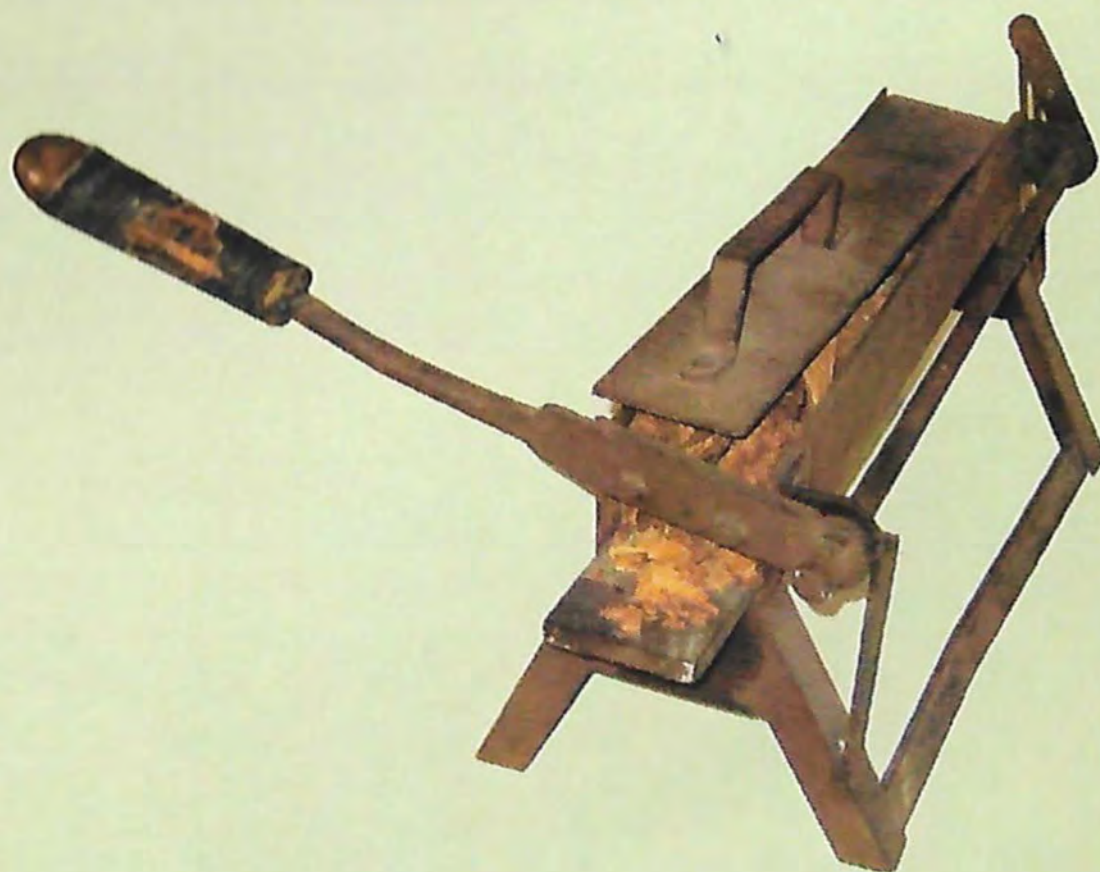
Literatuur:

Ruud Stam, Herinneringen aan de Eerste Wereldoorlog. PKN Nr. 120 April 2008

**Deze mobilisatie pijpen zijn gered uit een vuilcontainer.
Lees meer hierover op pagina 2336.**

Kerfmachine voor eigen gebruik. Zie artikel op pagina 2352